

Martina Borovčak

Predstavljanje časopisa Ekonomska i ekohistorija - časopisa za gospodarsku povijest i povijest okoliša i skupština Društva za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju

U prostorijama Matice Hrvatske u Zagrebu, 9. svibnja 2007. godine održana je skupština *Društva za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju*. Među točkama dnevnog reda bila je i prezentacija prva dva broja časopisa *Ekonomska i ekohistorija – časopisa za gospodarsku povijest i povijest okoliša*. Časopis je već predstavljen i na međunarodnoj razini, dok je ovo predstavljanje bilo posebno posvećeno »zagrebačkoj« publici. Riječ je časopisu kojeg izdaje *Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju*, a koje se okupilo oko zajedničkog cilja kako bi doprinijeli razvoju tog, u nas, novog segmenta interdisciplinarnog istraživanja povijesti i prošle zbilje gledanog sa aspekta odnosa čovjeka i prirode i obrnuto. O radu *Društva* i izdavanju časopisa govorili su dr. Željko Holjevac, novoizabrani član povijesnog odjela Matice hrvatske i docent na Filozofskom fakultetu, umirovljeni prof. dr. Mira Kolar, prof. dr. Drago Roksandić i mr. Hrvoje Petrić, predsjednik *Društva*.

Uvodničar u temu, Željko Holjevac, osvrnuo se na razvoj ekohistorije u svijetu, napomenuvši kako se ona kod nas etablirala slično prema europskim uzorima o čemu svjedoči i poduzetnost *Društva* u izdavanju časopisa (u dvije godine su izdalo dva broja časopisa) s naglaskom na hrvatskim temama, a pokušajem etabliranja ekohistorije u hrvatskoj znanosti.

Mira Kolar - Dimitrijević, je u svojem govoru naglasila važnost gospodarske povijesti i težnju za velikom sintezom gospodarske povijesti kojoj se u hrvatskoj historiografiji još uvijek nije posvetila dovoljna pažnja. Također je naglasila ulogu *Društva* u sakupljanju eminentnih suvremenih stručnjaka sa različitih područja na zajedničkom radu oko gospodarske povijesti i ekohistorije te se kratko osvrnula na prethodna dva broja časopisa. Istaknuvši probleme oko pokretanja časopisa zbog financijskih problema, Mira Kolar - Dimitrijević je naglasila njegovu modernost i korisnost i u europskim okvirima.

Profesor Drago Roksandić u svojem govoru se osvrnuo na opći razvoj hrvatske historiografije koja se nakon 1990-ih, ali i ranije nakon »generacije Bičanića, Mirkovića kasnije Karamana, Adamčeka, M. Gross i Despota našla u zrakopraznom prostoru.« Unatoč tome što se »odnos prema radu u produktivnom i kreativnom smislu nije bio sretan na ovom prostoru« unatrag desetak godina »konstruiraju se nova referentna, ambiciozna uporišta«, no ističe se i slaba komunikacija sa stručnjacima za vode, šume što je rezultiralo »fragmentarnim intelektualnim potencijalima u Hrvatskoj«. Uzrok tome je nevjerojatna »raznolikost materijalne kulture na hrvatskom prostoru što je ukazalo na potrebu rekonceptualizacije struke«, napomenuo je Roksandić. Osim toga, problem je predstavljalo i »neuočavanje kontinuiteta na hrvatskim prostorima nakon događaja u 20. stoljeću i mnogih ideoloških percepcija«. Nadovezao se i na glavni fokus projekta *Društva*, odnosno »čovjeka kao bića rada« što je moguće jedino ako se shvati da se »baštinu ne može izbrisati, nego kritički razmatrati i vrednovati« čemu su primjer u hrvatskoj historiografiji rad *Društva* i ovaj časopis. Unatoč tome što je časopis nastao vrlo skromno, od teme do teme, nastao je i vrlo ambiciozno pokazujući kako interdisciplinarno prikazati teme, istaknuo je Roksandić.

Predsjednik *Društva* i jedan od urednika časopisa uz profesora Miru Kolar - Dimitrijević, Hrvoje Petrić detaljnije se osvrnuo na rad u izdavanju časopisa. Istaknuo je kako je ekohistorija na neki način stupila na hrvatsko tlo konferencijom u Zadru 2000. godine u organizaciji Drage Roksadnice i Nataše Štefanec sa Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta, a što ne bi bilo moguće i bez radova koji su tome prethodili. Naglasio je i temelje u školskoj geografiji prof. Crkvenčića i Veljka Rogića 60-ih godina prošlog stoljeća koji doduše, 70-ih godina kreću u drugim smjerovima. »Novim okolnostima, novim društvom, novom generacijom javljaju se i novi pogledi na svijet koji naglašavaju i *eko* kao vrlo potrebnog današnjem društvu«, napomenuo je Petrić. Kratko se osvrnuo i na izdane časopise. Prvi broj, istaknuo je Petrić, krenuo je s temama iz antike naglašavajući i antičke temelje ekohistorije. Prvi broj bio je ispunjen i različitim drugim temama, s obzirom da poput drugog broja, a i sljedećih, nije bio tematski konceptualiziran. Tako se mogu pronaći i komparativna istraživanja uz pomoć katastarskih mapa u čijem području se posebno ističe Mirela Slukan - Altić, teme nezaposlenosti koje je obradila Mira Kolar – Dimitrijević i sl. Broj je ispunjen i pregledom prof. Roksandića o bitnosti časopisa i dodatnom bibliografijom iz socioekonomske historije i ekohistorije (1977 - 2001) koja je, uz prikaze i recenzije,

postala sastavnim dijelom i drugog broja. Tiskanje prvog broja potpomogla je izdavačka kuća »Meridijani«, a s kapitalom prvog broja, *Društvo* kreće u tiskanje drugog broja koji je nastao kao kombinacija teme broja i slobodnih članaka. Nakon izdavanja prvog broja, kreće se u tematske konceptualizacije, što u prvom broju zbog teških financijskih problema i samih početaka prikupljanja radova za broj nije bilo moguće. Tako je za drugi broj obrađena tematika bolesti, gospodarstva i okoliša, čime je primjetan i određen konceptijski pomak između prva dva broja. U drugom se broju nalaze radovi koji obrađuju posljedice raznih bolesti poput kuge, kolere u dalmatinskim gradovima, Dubrovniku, a zanimljivi su članci Mire Kolar – Dimitrijević *O zatvorskim susretima Stjepana Radića s buhama i miševima*, Hrvoja Petrića o tipovima seoskih naselja, zatim Dragutina Feletara o razvoju elektrifikacije u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i mnogi drugi. Prema uzoru na prvi broj, i ovaj broj ispunjava popis bibliografije, ovog puta izdanja Instituta društvenih znanosti »Ivo Pilar« u Zagrebu, kao i prikazi netom objavljenih knjiga današnjice. Sa tendencijom daljnje tematske konceptualizacije časopisa u trećem broju naći će se radovi na temu ljudi i vode, a u četvrtom broju tema šuma, najavio je predsjednik *Društva*, Hrvoje Petrić.

Na samom kraju, Hrvoje Petrić je pozvao sve zainteresirane na suradnju, naglasivši kako ovaj održan skup ima budućnost koju mu među ostalim i omogućava interdisciplinarni pristup što je vidljivo i u suradnji sa drugim znanstvenicima iz Europe, posebice slovenskim koji su pokazali interes i potrebu za ekohistorijskim pristupom povijesti.

PRO TEMPORE

ČASOPIS STUDENATA POVIJESTI

Pro tempore

Časopis studenata povijesti
godina IV, broj 4, Zagreb, 2007.

Glavni i odgovorni urednik

Goran Mihelčić

Uredništvo

Martina Borovčak, Vanja Dolenc, Goran Mihelčić, Filip Šimetin Šegvić

Urednički savjet, odabir i redaktura rasprava i članaka

Maja Crnjac

Dizajn i priprema za tisak

Nela Marušić
Željka Jordan

Lektura i korektura

Martina Kovačević
Jasna Šarić

Prijevodni sažetaka na engleski jezik

Davor Šoštarić

Izdavač

ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti

Naklada

Tiskano u 500 primjeraka

Tvrdnje i mišljenja u objavljenim radovima izražavaju isključivo stavove autora i ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja uredništva i izdavača. Izdanje časopisa ostvareno je uz novčanu potporu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i izdavačke kuće Profil International. Zahvaljujemo izdavačkoj kući Profil International na financijskoj potpori u tiskanju ovog broja. Časopis je besplatan.

Adresa uredništva:

ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb

E-mail:

isha.protempore@gmail.com